

Bonn-Köln, 20—26. srpnja 1980.

Pismo Ivana Pavla II.

Našem časnom bratu Josipu Höffneru, kardinalu nadbiskupu Kölna.

Dok sretno slavite jubilarnu godinu časne katedrale u Kölnu, ta će nadbiskupija primiti VII. međunarodni kongres za crkvenu glazbu, koji će zastalno donijeti napredak i nova bogatstva glazbenoj baštini Crkve. Rad, što su ga rukovodioci CIMS-a (Consociatio Internationalis Musicae Sacrae) prošlih godina stvarno razvili na korist crkvene glazbe, bit će u potpunosti opravdan i na ovome kongresu. Zato želimo da ova naša poruka bude naše priznanje za sve što je učinjeno i u isto vrijeme pobuda za njegov nastavak ubuduće.

II. vatikanski sabor u konstituciji »Sacrosanctum Concilium« jako naglašava »služeću ulogu« (munus ministeriale) crkvene glazbe (SC, br. 112). Zaista, riječi, koje imaju toliku važnost u liturgijskim svečanostima, pjevanjem se još više oplemenjuju i tako dobivaju posebnu svečanost, ljepotu, dostojanstvo te vjernicima omogućuju da se približe i postanu sudionici otajstva spasenja koje se zbiva u liturgiji.

Koncil smatra uputnim podsjetiti sve da je upravo ovo razlog što smo kod svih raznih liturgija našli ogromno i bogato blago svete glazbe bilo istočne bilo zapadne Crkve, blago koje je kroz vjekove bilo stvarno ogledalo umjetnosti i kulture raznih naroda. U isto vrijeme Koncil nas sve uči koliko bi bilo nužno nastojati i raditi da bi ovo blago bilo sačuvano u Crkvi: na ovaj posao posebno su pozvani glazbenici i gojitelji crkvene glazbe (SC, br. 114).

Posebnu i osobitu pažnju zaslužuje gregorijansko pjevanje, koje se po svojoj važnosti i osobitosti, po stalnoj uporabi u Crkvi i po svome obilježju smatra vlastitim pjevanjem rimske liturgije i veoma je tijesno vezano uz latinski jezik (SC, br. 116—117). Jednako polifono pjevanje smatra se glavnim sredstvom svetog i liturgijskog proglašenja Riječi.

Ista obaveza zbog koje se povremeno priređuju kongresi za crkvenu glazbu može doprinijeti na uvijek uspješniji način da otkrijemo skriveno blago već spomenute predaje koje se odnosi na svetu glazbu, i bolje odrediti pojedine dijelove kako bi uvijek bila dostojnije sačuvana i upotrebljavana u liturgiji Crkve.

Međutim, Koncil ne preporuča samo da sačuvamo vrednote žive glazbene predaje Crkve. Svjesna potrebe koja joj je uvijek pripadala: otkriti i usvojiti što se nalazi u ljudskoj kulturi i umjetnosti naroda koji su se uputili prema vjeri u Krista Gospodina, Crkva potiče da se »najvećom

brigom čuva i promiče blago svete glazbe« (SC, br. 114).

Na ovom će području sudionici kongresa naći prostrano polje za istraživanje i proučavanje. Danas, naime, treba povećavati glazbenu baštinu Crkve i razvijati je ne samo kod Crkava koje se rađaju nego i kod onih koje su već prije mnogo stoljeća upoznale gregorijansko pjevanje i polifoniju na latinskom jeziku, a koje sada, kad su uvedeni narodni jezici, kao da traže nove prikladne oblike glazbenog izražaja u samoj liturgiji.

Sve dok se ne potvrde ovi novi izražaji pjevanja, moramo se mudro vladati s obzirom na vlastitosti običaja i navika raznih naroda. Zato Koncil ističe: »Kako se u nekim krajevima, osobito misijskim, nalaze narodi koji imaju svoju vlastitu glazbu s velikim značenjem za njihov vjerski i društveni život, neka se i prema toj glazbi ima dužno poštovanje i neka joj se dade odgovarajuće mjesto, bilo u oblikovanju njihova vjerskog osjećaja, bilo u bogoslužju prilagođenom po njihovu duhu« (SC, br. 119). Svaka je ljudska kultura zaista mogla naći plemenite izražaje duha također s pomoću glazbe i pjevanja; zato je poželjno, bilo u teoriji bilo u pastoralnoj praksi, sačuvavši neke bitne vrijednosti, poštivati različite i brojne glazbene predaje.

Na sličan način, prema znanstvenim načelima, trebalo bi zahvatiti poredbenim istraživanjima najnovije i najstarije izražajne oblike. Doista, nova crkvena glazba, koja se danas upotrebljava u liturgijskim svečanostima raznih Crkava, može i mora dobiti izražajnost, smisao svetoga i istinski duhovnog osjećaja prijašnjih oblika pjevanja, posebno gregorijanskog pjevanja. S pravom se gregorijansko pjevanje može usporediti s ostalim pjevanjima kao lice i naličje.

Mi se, dakle, nadamo da će istraživanja na VII. međunarodnom kongresu, kojemu je usmjerenje središnja i istočna Afrika, pronaći rješenja korisna raznim crkvenim zajednicama, ne samo u narodâ stare kršćanske predaje, nego i kod onih kojima je otnedavna doneseno Evandjelje, izvor pobuda i poticaja za ovo mnogovrsno i neophodno potrebno glazbeno djelo. Naš časni brate, od sveg srca šaljemo Tebi te vođama i sudionicima kongresa posebni apostolski blagoslov kao nepokolebivi znak naše ljubavi i jamstvo nebeskih darova.

U Vatikanu, na svetkovinu Duhova, 25. svibnja 1980., druge godine Našega Pontifikata.

IVAN PAVAO II.

S talijanskog preveo Anđelko Milanović